Рік II. ч. … да 19. березня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Нова атака на Брістоль

БЕРЛІН, 18. III. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:**

Німецьке летунство атакувало впродовж останньої ночі різні важні військові обекти в південній Англії. Німецькі летуни успішно бомбардували портові обекти й корабельні майстерні в Брістолю й Ейвенмавтсі. Бомби важкого калібру поцілили портові уладження у Портсмавтсі.

Німецькі стежні літаки, що діяли за дня, затопили в віддалі 350 км. на захід від Ірляндії два ворожі озброєні торговельні кораблі, загальної містоти 4.000 тон.

Підчас атаки німецьких ловецьких літаків на Мальту, німці зістрілили один ворожий ловецький літак типу Гюрикен.

Ані впродовж дня, ані вночі ворог не налітав на Німеччину, ані на зайнятті простори.

—o—

Два ворожі лінійники пішли на дно

БЕРЛІН, 18. III. — Німецькі торпедолітаки завважили вчора пополудні на морі біля Крети у віддалі 40 км. від Кап Кріо сильний відділ ворожих военних кораблів, що складався з двох боевих кораблів, шістьох кружляків та кількох нищільників. Хоч ворожа протилетунська оборона відкрила дуже сильний вогонь, німецькі літаки негайно заатакували два ворожі лінійні кораблі. Німецькі торпеди, випущені з певних позицій, попали оба ворожі лінійники. Після вибуху торпед зеленаво-чорні хмари диму окутали надовго оба ворожі лінійні кораблі. Німецькі літаки, що таким чином знову завдали важкий удар ворожим морським боевим силам на Середземному Морі, без ніяких втрат вернулися до своїх баз.

—o—

Фальші англійських комунікатів

БЕРЛІН, 18. III. — Як повідомляє німецьке інформаційне бюро ДНБ, офіціяльні комунікати британського міністерства летунства й міністерства внутрішньої безпеки, а навіть британської адміралції приносять в останніх днях цілу низку таких невірних даних, яких не можна поминути мовчанкою. І так, напр., читаємо в них таке речення: „Позатим у дні 11. III. діяльність ворога була дуже незначна. Нема вісток про випадки скидання бомб". Тимчасом у тому самому дні німецьке летунство заатакувало успішно Лондон, Бірмінгем, Савтгемптон і Портсмавтс, обкидуючи їх бомбами. В офіціяльному британському комунікаті з того дня подано, що ті атаки виказали „лише дуже маленькі вислiди". У тому випадку річ іде про атаки німецьких боевих літаків на Ліверпуль і Біркенгед, котрі то атаки мали надзвичайно поважні осяги. Американські часописи приносять звістки про велитенські шкоди, що повстали у портових уладженнях, і промислових установах названих міст.

В дні 13. березня агенція Ройтера повідомила про загин тільки одного британського літака. Однак є фактом, що того дня англійці втратили 11 літаків.

У звязку з операціями англійських військ на Балкані, Ройтер повідомив у дні 13. III., що всі британські літаки вернулися з отих операцій до своїх баз у неушкодженому стані. Однак у дійсності зістрілених було 8 британських літаків.

В офіціяльному комунікаті найвищого британського військового командування з 14. березня зовсім промовчано надзвичайно успішні атаки на Аджедабію і Марса ель Брегу.

В офіціяльному комунікаті з 8. III. читаємо, немов підчас масової атаки на Мальту англійці збили 16 ворожих літаків. В дійсності з тієї акції не вернулося 5 німецьких літаків.

Свого часу офіціяльні лондонські чинники заперечували цифри, що їх німці оголосили підчас світової війни та які торкалися затопленого англійського морського тонажу. Дня 7. березня ц. р. Лондон остаточно признав, що вони були правильні. Прийде день, у якому Лондон буде примушений оголосити правдиві дані щодо британських втрат підчас цієї війни.

Америка ще не в силі воювати

НЮ-ЙОРК, 18. III. — Американський щоденник „Есошіейтид Пресс" повідомляє, що саме тепер відбулися наради виконної комісії комітету національної оборони союзу американських военних ветеранів „Емерікен Леджіен". Вона проголосила довший звіт на тему, чи Америка спроможна вести війну. Комітет національної оборони прийшов у тому звіті до таких висновків: „Америка ще не підготовлена, щоб тепер вести війну в повному значінні того слова. Всі доривочні заходи не в силі наздігнати занедбань 20 літ. Без огляду на всілякі зусилля обеднаного народу, Англія й Америка не всилі виставити півтора міліонової армії перед весною 1942 р. Американське летунство не буде мати перед літом 1942 р. достаточної кількости літаків і пільотів, щоби помірятися з могутнім противником. Фльота, що її мета берегти оба океани, не буде готова перед кінцем 1945 р.".

—o—

Черчіль має їхати особисто просити

БЕРН, 18. III. — Згідно з вістками, що наспіли з Америки в Уошингтоні сподіються, що під кінець місяця Уістон Черчіль відвідає Рузвелта. Голова англійського уряду хоче представити Рузвелтові незвичайно критичне положення Англії під харчевим оглядом. У звязку з тим Черчіль має вказати на необхідність якнайбільшого приспішення й поширення американських достав харчів і сировин.

Бульонь, Дінкірхен і Сальоніки

Тому понад 130 літ була Англія у великій небезпеці: фльотиля „горіхових лушпин", маленьких вітрильників Наполеона І-го — була готова у Бульонь до того, щоб із першим вигідним вітром обминути неповоротні важкі боеві кораблі Альбіону та висадити на остров революційну, на тодішні часи добре вишколену армію, яка під проводом свого геніяльного полководця понесла б туди на багнетах нові ідеї.

Наляканий Альбіон нашвидко зліпив союз двох монархів, що найбільше боялися тих революційних ідей, та двигнув їх проти наполеонських військ на горішньому Дунаю. Низка ударів, що закінчилися Австерліцом, розгромили цих монархів, які мали стягнути на себе ворожнечу Наполеона, щоб за той час Англія могла зброїтися. Мимоходом кажучи, на послугах Англії ставав тоді вперше, поростаючи в піря, *жидівський капітал Ротшилдів.*

Австрійський монарх після того удару відпав, але тоді англійська політика зуміла зеднати собі нову жертву: на арену виступили прусько-баварські війська. Розбивши їх у 1806 році під Єною та Аверштетом, Наполеон зобовязав у Тильзиті російського царя не пускати на континент Англію, однак цар слова не додержав та звязався з Англією. І тоді знову Наполеон пішов бити нового помічника Англії. Погані шляхи, непідготованість сполучень, погане знання східньо-европейського терену та „генерал-мороз" стали причиною невдачі походу на Москву. Від Наполеона відпали його спільники та нарешті, коли вже його програна була ясна появилась на европейському континенті „володарка морей", щоб прийняти гордовиту позу переможця — чужими руками.

Нині европейський континент плює на англійський остров стрільнами з далекосяжних гармат-потвор, та засипує його градом летунських бомб. Англійці від місяців живуть в атмосфері німецької інвазії, а довкола острову мчаться, як духи, новочасні „горіхові лушпини" зі швидкістю 90 кільометрів на годину та одною своею присутністю навівають страх за дальше володіння на морях. Допомічний англійський военний корпус утік з величезними втратами з континенту через Дінкірхен, а нині йде гра довкола останнього европейського трабанта Англії — Греції.

Там, на південно-східній окраїні Европи, на далеких горах Греції, залишились рештки Англії на европейському континенті. Але вже ллються залізні лави німецьких частин з новими ідеями з модерною зброею, свіжим переможним досвідом і незломною вірою, щоб повторити Дінкірхен у Сальоніках.

Там Англія хоче поставити „своїх" австралійців, індів, новозеляндців, бурів і греків до нового бою.

Історія має свої анальогії. Змінливість подій полягає у тому, що хто використав її

досвід, вивчив його та зрозумів, у чому була помилка, той може довести до іншого кінця, відповідно пристосувавши нові засоби до нових обставин.

Сто тридцять років тому вдалося Англії у злуці з реакційним капіталом змобілізувати за собою европейські народи.

Сто тридцять років тому треба було маширувати тижні з Бульонь до Єни, тепер лише дні з Бульонь до Софії. Тоді народи ставили новим ідеям жорстокий опір, тепер вітають квітами.

Всеволод Петрів.

—o—

Перед з'їздом наших купців

Можемо сміло сказати, що на торговельному відтинку панувала до війни на українських землях ҐҐ повна пустка. Ніхто з українців не важився відкривати в тутешніх містах чи містечках торговельного підприємства, бо знав, що його зруйнує брудна жидівська конкуренція, що польська гурраппатріотична преса нацькує проти нього всіх польських урядовців і т. д. Не було також мови про українську торговельну школу або про те, щоб хтось з жидів чи поляків прийняв українського хлопця на практику. На щастя, часи змінилися. Перед нами широкі можливості на всіх господарських полях, зокрема на торговельному. Велике завдання сповнюють уже по селах місцеві кооперативи для загального закупу й збуту. Їх число досягає вже тисячки. Добру обслугу дають їм 10 кооперативних союзів з УГАС-кою у проводі. Але кооперація майже всеціло працює для нашого села.

Місто залишається ще майже без української обслуги, бо ж біля 190 купців усіляких бранж на Холмщині й Підляшші та біля 250 на Лемківщині і Засянні це ж надто мала кількість на наші міста й містечка. Правда, деякі містечка, як Белз, Варяж, Чесанів чи Перемишль або Ярослав мають сьогодні більше українських купецьких фірм. Але є також і такі міста, що не мають ні одної. Отже це дуже слабе заступництво в нашому купецькому житті.

Можемо лише потішити себе іншим, наскрізь додатнім, явищем, а саме маємо вже на нашому етнографічному терені 7 торговельних дворічних шкіл, а саме:

1.	Ярослав	56	учеників
2.	Сянік	44	„
3.	Белз	102	„
4.	Грубешів	100	„
5.	Володава	155	„
6.	Біла Підл.	123	„
7.	Тарногород	30	„ (ця школа у стадії організації).

Разом ходить до тих шкіл 610 учеників. Це вже, як на наші відносини й на перші початки немаловажна кількість учеників, з яких мають вирости нові кадри наших майбутніх купців. Слаба у них підготова, бо до торговельної школи вимагане покінчення 7-клясової школи, а в нас по селах таких шкіл не було. У багатьох школах недостає ще шкільних підручників. Зате учителі добре дібрані, фахові, а що найважніше — ідейні. Вони докладають усіх зусиль, щоб дати змогу доповнити загальне знання.

Одначе й це невеличке число наших купців, очевидно тих, що мають краще поставлені підприємства, могло би причинитися до поширення числа підприємств вишколом практикантів.

Дня 23. березня ц. р. відбудеться в Кракові заходами Господарського Відділу УЦК з'їзд українських купців, перед якими аж надто багато питань до розвязки, як напр.: питання гуртівень, кредитів, чи спільного для всіх інформаційного бюра в усіх справах, що торкаються приватного купецтва. І там також преважним повинно бути питання практичного вишколу молодого нарибку. Не менше важною також справа підтримки істнуючих торговельних шкіл. Не йде може про фінансову підтримку цих шкіл, як радше про вивінування їх у належні зразки товарів для навчання, безпосередні звязки нашого купецького стану з цими школами, бо для неодного з наших купців також треба ще доповнення свойого фахового знання.

Вони повинні застановитися також, чи це слід би завести курси заочного навчання для них самих, бо неодин з-поміж них є щойно початкуючим купцем, без теоретичного знання.

Кидаючи цих кілька думок перед з'їздом ми не вичерпуємо всіх питань, що їх треба буде на з'їзді обговорити й вирішити, щоб наше господарське життя на цій ділянці стало рухливішим, більше успішним ніж досі та щоби зростало число наших підприємств.

—o—

ЮГОСЛАВІЯ ПРИМУШЕНА РІШАТИСЯ

БЕРЛІН, 18. III. — Це тільки так здається, що міжнародні круги перестали цікавитися південним Сходом Европи. В дійсності загальна увага звертається з найбільшим напруженням на те, що зроблять **Туреччина й Югославія.** Саме тепер у День Поминків Німецьких Героїв німецька кольонія влаштувала свято, що пригадувало німецько-турецьке братерство зброї з часів світової війни. На святі був присутній німецький амбасадор **фон Папен** і президент турецької військової академії.

Одночасно головний редактор білгородського щоденника **„Време"** — Грегоріч, — який особливо добре знає всі найбільше таємні ходи югославянської політики, пише, що **Югославія стоїть тепер під знаком переговорів. Їх мета „забезпечити становище країни та її мир".** Тепер уже всі знають, хто загрожує мирові на Балкані й хоче перенести на нього смолоскип війни. Не тільки з виступу британського посла у Білгороді видно, з якою нервозністю британська дипльоматія стежить за дальшим розвитком подій у південній Европі. Всі знають також, що Рузвельт задумав особисто натискати, щоб засувати проводові Югославії, що вона мусить ставити на Англію.

Як на південному Сході оцінюють становище Югославії, про те пише болгарський щоденник **„Мір".** Він зазначує, що Югославія є сьогодні на першому місці між тими державами, що приневолені рішатися. Нема вже більше місця для хитких і на галерії нема вже більше місця для глядачів. Кожний мусить, більше або менше, причинитися до сьогоднішньої боротьби за новий порядок, що таксамо необхідний, як повітря до віддихання.

Коли до тих слів болгарського щоденника додати, що дальше в своїй статті написав Грегоріч, що тільки слабі й нещирі народи мають причину побоюватися великих політичних рішень, то пізнати як вітер, що повіва над нашою частиною світу, видуває вітрила у південно-східній Европі.

Токіо проти американських оман

ТОКІО, 18. III. — Японський щоденник „Кокумін Шімбун" виступив незвичайно гостро проти повідомлення американської преси, наче б то Злучені Держави „були би готові" під деякими умовинами почати нормальні дипльоматичні взаємини з Японією. Американська преса пише, що Японія повинна: 1. створити сильний, тривкий уряд, що репрезентував би цілий нарід, 2. зректися свойого чільного військового, господарського й політичного становища на Далекому Сході та 3. відступити від пакту трьох.

Перша точка — пише „Кокумін-Шімбун" — це безлична спроба вмішуватися у внутрішні справи Японії, тому навіть нема потреби того розглядати. Друга точка — це ніщо більше, як тільки образа Японії, що хоче створити спокійний, великоазійський життевий простір. Коли мова про третю точку, то це велика омана Злучених Держав. Провідні чинники Злучених Держав помиляються, якщо йде про відношення Японії до пакту трьох. Як довго Злучені Держави робитимуть цю похибку, так довго не може бути мови про поправу відносин між обома державами.

—o—

Англія благає допомоги

РИМ, 18. III. — У звязку з останньою промовою першого лорда адміралції Елександра пресова агенція Стефанія завважує, що тон тієї промови потверджує враження, що його зробила в цілому світі остання заява Черчіля в палаті громад. Стара й горда Англія цілковито морально й матеріяльно скапітулювала супроти Злучених Держав і домінів. Англія благає тепер, щоб Злучені Держави й домінії рятували її перед катастрофою. Керманичі англійської політики промовляють тепер зовсім іншим тоном, як у часі світової війни в 1914 р. Це якраз вказує на іншу ситуацію. Тоді то Англія промовляла як політичний, фінансовий і стратегічний керманич антанти. Тепер Англія стала ізольованим народом у ярмі. Вона дякує тим, що її не залишили на поталу долі.

— ДО БЕРЛІНА приїхала прогулька японської молоді. Вона має обїхати всю Німеччину.

— ХОЧ У 1939 Р. офіційно знесли військову службу на Філіпінах, на половину березня покликали всіх резервістів на 14-денні вправи.

— У МЕЛЬБЕРНІ має відбутися нарада генеральних штабів Австралії й Нової Зеляндії. Це стоїть у звязку з оборонними зарядженнями на Тихому океані.

Справа виїзду сільських робітників до Німеччини

Вже 19 місяців німецький нарід знаходиться у важкій боротьбі за своє бути — не бути. Майже все військово-здібне населення Німеччини покинуло свої довоєнні варстати праці, щоб у військових рядах виконати свій обовязок супроти народу. Зокрема загал німецького воєнно-здібного селянства проміняв тепер плуг за кріс, щоб у руках з ним стати до оборони рідного краю.

Та сьогоднішня війна має два фронти — один воєнний фронт у стислому розумінні, другий — господарський фронт. Цей другий не менше важний від першого, від справности якого залежить сила і тугість першого. Оба вони себе доповняють і узалежнюють. Воєнний фронт забезпечує спокійну творчу працю населення внутрі краю, знов же добре зорґанізований господарський фронт забезпечує воєнний фронт у ввесь потрібний воєнний матеріял. Тому теж цьому другому фронтові німецькі міродайні чинники присвячують велику увагу. Завдяки добре зорґанізованій господарській ділянці, Німеччина зуміла не тільки зліквідувати у себе безробіття. але наставила свою національну господарку на такий рівень, що вона в силі примістити у себе цілі маси посторонніх робучих рук. Отже, не дивно, що сьогодні знайшли в Німеччині працю і заробіток сотні тисяч осіб зпоза меж Німеччини, з Італії, Словаччини, Данії, Болгарії, і т. д. Та щоби з одного боку поповнити проріджені ряди власного робітництва, що знайшлось у військових рядах, з другого відповісти вимозі свого, на високу міру поставленого господарства, німецькі власті вербують до праці з Німеччині також робітників з усіх теренів, що є під німецьким володінням, у тому числі також з Ген. Ґубернатроства.

Так, як минулого року, так також цього року буде переведений набір до праці сільських робітників з Ґ. Ґ. Також частина українського населення буде призначена на працю до Німеччини. Знаємо, що ті, які виїзджають на працю до Німеччини, звертатимуться до УДК (Делеґатур) за інформаціями щодо умовин праці, зокрема за інформацією, як довго вона буде тривати. З уваги на те подаємо точний переклад урядових обіжників у цій справі, що подає точні і достовірні інформації у справі праці в Німеччині.

При тому звертаємо увагу на приписи, що торкаються правних наслідків невиконання розпорядків влади щодо призначення на виїзд на працю до Німеччини. УДК (Делеґатури) повинні повчити через мужів довіря та Проводи УОТ громадян своєї округи про правні приписи цього розпорядку. Завважуємо. що інтервеніювати у випадках, коли за невиконання обовязку виїзду буде хтось покараний, буде дуже важко. Якщо виринули б якісь непорозуміння чи випадки висилки на роботу незгідні з розпорядком, треба негайно списати точний протокол та прислати його чимскорше до УЦК, щоб можна було інтервеніювати у компетентних властей.

ВКАЗІВКИ ДЛЯ РІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ (-ИЦЬ) З Ґ. Ґ., ЩО ІДУТЬ НА РОБОТИ ДО НІМЕЧЧИНИ

1. Рільних робітників з Ґ. Ґ. затруднюють в Німеччині на основі підписаної на означений час умови, яка дає їм право на винагороду й унормовані життєві обставини.

2. Винагороду устійнює окрема тарифа. Вона уложена відповідно до віку й роду праці та в різних областях Німеччини є дещо відмінна. Уряди Праці в Ґ. Ґ. і їхні відділи докладно інформують про те, яка кому винагорода належиться. При тому треба взяти під увагу, що покупна сила гроша в Німеччині висока й тому за меншу суму можна купити більше товарів.

3. Винагорода є так вимірена, що поза дрібними конечними покупками можна післати родині до дому місячну квоту. Ті, що не потребують журитися своєю родиною, можуть заощаджений гріш переказати до місцевої каси ощадности в своїм краю. Під тим оглядом нема ніяких труднощів, навпаки, запевнено, що всі зроблені в Німеччині ощадности в цілости можна переказувати до Ґ. Ґ. Ніхто не потребує лякатися, що вертаючи до дому, мусітиме залишити в Німеччині свої гроші.

4. Назагал беруть цього року на рільні роботи до Німеччини тільки нежонатих і незаміжних, лиш виїмково таких жонатих, яких родини в Ґ. Ґ. забезпечені. Коли ж робітники мусять частиню подбати про удержання своїх батьків, чи близької родини, а в поодиноких випадках не вистарчають посилки винагород, тоді родині призначують окремі запомоги. Прохання про признання такої запомоги повинен зложити голова родини, яка потребує запомоги, у відповідному Уряді Праці (Арбайтсамті) у Ґ. Ґ. Формулярі подань можна дістати в усіх відділах відповідних урядів праці.

5. Завдяки упорядкованим відносинам німецької рільної господарки та завдяки її багатим доходам, виживлення та удержання робітників добре і вистарчальне. І саме цю обставину підчеркують в листах робітники з Німеччини.

6. Умова праці для робітників, що цього року поїдуть до Німеччини, передбачена на 9 місяців. По девяти місяцях праці в Німеччині можуть усі робітники по вподобі або вертатись додому, або продовжити умову. Зпоміж робітників, висланих попереднього року до Німеччини, багато там залишилося до нинішнього дня. Вправді мусіли й ті, що радо може були б вернулися на зиму додому, тимчасом залишитися в Німеччині, але також їх поворот є передбачений, як тільки обставини на це дозволять.

7. Уряди Праці в Німеччині стоять до розпорядження робітників з Ґ. Ґ. Вони можуть там поінформуватися, коли б заходили ще які неясности щодо пересилання винагороди, чи що інше. В Уря-

ЯКІВ ВОЙНАРОВСЬКИЙ

З воєнного нотатника

(Продовження)*)

Приїхав я до міста.

Видно сліди бомбардування, місто опустіло. Шукаю штабу полку в Замку, що саме тепер під німецьким артилерійським обстрілом. Бачу вбитих людей і пошарпані кінські стерва, з роями мух. Так по цілому парку і довкруги нього. Ніхто не цікавиться трупами, лежать так, як їх застала смерть. Чейже фронт далеко, а обовязком комендантів було б позбирати вбитих, поховати, може між ними є ще ранені? Коли так думаю, вибухає в парку нове стрільно, аж листя на мене звідусіль посипалось. Відламки лише засвистіли біля вух. Відізджаю з небезпечного місця на перестрашеній кобилі. Знайшов штаб. Голошуся. Адютанти поглядають на мене зкоса. Підполковник Шевчик і майор з артилерії йдуть зі мною до кімнати. Починається розмова: чому я не виконуюю розказів? Виймаю фоноґрам й подаю спокійно Шевчикові зі словами: „Що було б, пане полковнику, коли б я виконав цей наказ?". Шевчик здивований. Від себе додаю, що мене не треба вчити, як обезпечуватися та розпізнавати: це мій реґуляміновий обовязок. Адютанти мусять спокійніше працювати і видавати накази. На цьому розмова припинилася і я поїхав назад.

В баталіоні оживлені розмови. Дивує всіх одно: не видно ніодного польського літака. Мені ясно, що німці вже опанували повітряний простір, але висказувати такі думки небезпечно. Вечером повідомляє мене командант батерії гавбиць про наказ від команданта дивізіону запалити артилерійським вогнем фільварок та дві стирти збіжжя. Хай виконує свій наказ. Гремить канонада — ліс, фільварок і стирти починають горіти. Десь далеко з обох боків йдуть бої. Раптом запалюються будинки на відтинку першої сотні. Що сталося? Ціла сотня відходить назад. Посилаю адютанта з наказом задержати її та вияснити, в чому річ. Виходить: приїхав якийсь „улан" і з „мого наказу" дав гасло, коли почне горіти стодола, це означатиме початок наступу німців і тоді треба відходити... Була це провокація двох підхорунжих і одного вояка, яких я на приказ полковника негайно арештував і відіслав до його диспозиції. Чи вони зробили це з власної ініціятиви — невідомо.

Кажу адютантові поручникові Невяровському, що поїду вздовж позиції заспокоїти першу сотню та довідатися, що діється на відтинку другої.

На правому крилі, в заграві пожежі замайоріли попід дротами з польського боку якісь постаті. З револьвером у руці підізджу до них і питаю, хто там. Мовчать. Бачу декількох мужчин і жінок з дітьми на руках. Догадуюся: це втікають німці на тамтой бік через польський фронт... Оглядаюся — вояків із першої сотні не видно, їхній командант не позбирав ще людей, що покинули через непорозуміння становища. Питаю втікачів, чи вони німці та чому тут вештаються. Одна жінка відповідає, що втікають перед небезпекою арештування і вивезення на схід. Як має бути так, — каже — то краще вмерти тут, на місці, від кулі. Спостерігаю котячий рух мужчин, тихенько й непомітно посуваються до мене. „Стій!" — остерігаю їх.Револьвер виблискує від пожежі. Говорю до них, що я їм не ворог, можуть собі йти за дроти, поки не має вояків. Повернув коня і поїхав вздовж окопів, роздумуючи над тим, що говорили б в баоні, коли б так хтонебудь був побачив, що я перепустив втікачів... Та аж потім промайнула мені думка, що ці втікачі з певністю мали при собі зброю: могли мене застрілити й лише мабуть з огляду на безпеку жінок і дітей цього не зробили. Холод пройшов поза спиною мимоволі. Чорні тіні ночі якось таємно насувалися на ясний полумінь воєнної пожежі. Десь далеко гримали важкі гармати. Війна...

І я вже не шукав вояків. Поїхав навпростець до другої сотні, де все було в порядку. Командант інформує мене, що всі хочуть їсти, а нічого немає. Кажу йому, що й нічого не дістанемо, а треба радити самим собі. Селяни, хоча й німці, та їжі не відмовлять. Обіцяю з ними поговорити. При вояках розбудив кількох і поговорив з ними і за їжу дав квіток командантові сотні

(Далі буде).

*) Гл. „Кр. Вісті" ч. 33 з ц. р.

ді Праці вони можуть в даному випадку внести свої жалоби, чи побажання, що торкаються їхнього місця праці. На випадок потреби вони посередничать у збереженні звязку з родиною в краю.

8. Уладжуванням окремих богослужень дається робітникам з Г. Г. змогу заспокоїти свої релігійні потреби.

9. Кошти подорожі покриває Уряд Праці. Перед виїздом до Німеччини робітники піддаються лікарським оглядинам на ту обставину, чи вони надаються до праці. Хто при оглядинах свідомо затаює хворобу, особливо заразливу, шкодить собі й другим. Перед виїздом очищується робітників разом з їхньою одежею і клунками зі здорових оглядів, отже і в їхньому власному інтересі — від насікомих. Супроти того поживи, яка через відкажування могла б попсуватися, не можна пакувати з одежею, тільки окремо.

10. Одежу до праці, білля і взуття треба взяти зі собою у достаточній кількості. На одягові картки, що їх робітники дістають в Німеччині, можна, щоправда, по дешевих цінах робити покупки, але тільки в обмеженій кількості. На час доїзду до збірних таборів нехай кожний робітник забезпечиться їдою на два дні. За це звертають йому 4.— зол.

11. Робітники, що у своїй власній господарці не мають досить роботи, ні запевнення прожитку, можуть бути зобовязані до праці в Німеччині також за призначенням від начальника Уряду Праці. При тому треба брати під увагу родинні обставини. Також до призначення до праці в Німеччині відноситься обовязок 9 місячної праці.

Коли мине той час, призначені до праці мають до вибору або вернутися додому, або продовжити умову. Також до їхньої праці в рільництві відноситься все сказане в точках 1—9.

Виразно остерігаємо перед непослухом, коли завізвуть до праці. Суди тяжко карають за непослух. Можна підлягати карі позбавлення волі, а крім того також карі грошевій до необмеженої висоти, отже також у вартості цілого майна особи призваної до праці. Ця кара обхоплює також родину чи інші особи, які помагали вимовлятися виконати обовязок праці. Окрім того зобовязаний до праці не звільняється від обовязку виконати цю працю, бо крім кари поліція змусить його виконати цю працю.

Отже, хто добровільно зголошується або совісно виконує доручення начальника Уряду Праці, той поводиться на користь собі самому й охороняє себе та інших перед тяжкими карами. На роботу в Німеччині треба зголошуватися якнайскорше в урядах праці, або в їхніх відділах. Також війти приймають зголошення і дають інформації про те, виданих розпорядків для робітничих сил польської національности в Німеччині. Одначе передумовною є, щоби приналежність до української національної групи була доказана. На основі розпоряд- де є найближча збірна станиця.

ПИТАННЯ ВИНАГОРОДИ І ТРАКТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ

Винагорода робітників-українців управильнена не тарифою для польських рільних робітників, але по тарифі для німецьких рільних робітників. Тому *для вербунку українців не можуть бути* стосовані формулярі, впроваджені для польських рільних робітників. Формулярі для вербунку українців мають тим різнитися від формулярів, приміняюваних для вербунку поляків, що на місце речення: »Ваша винагорода й інші умови праці...« вступає речення: »Ваша винагорода й решта умовин праці управильнені тарифовою ординацією«. Транспортові виказки рільних робітників, що подаютьстя за українців, треба перед відтранспортуванням до збірної станиці, означити червоним написом: »українець«. Також в транспортовій листі треба відзначити українців.

Врешті українці — як усі особи, що не належать до польської національности — не підлягають поліційному розпорядкові міністра нутрішніх справ про означування затруднених в Німеччині цивільних робітників (-ниць) польської національности з 8. III. 1940 р. То само торається також усіх інших ку Райхсфірера СС і Шефа Німецької Поліції в »РІМ« з 3. IX. 1940 р. можна вважати, як тимчасовий доказ української національної приналежности заподання православного, або греко-католицького віроісповідання у виказках німецьких властей, або в давніших польських військових документах і пашпортах. Остаточне потвердження української національної приналежности видають УДК в Г. Г., або Українська Установа Довіря, Берлін, (Berlin, W 30, Speyererstr. 10.

Кожний робітник (-ниця), який виїздить добровільно на рільні роботи до Німеччини, або, призваний (-на) до виїзду, точно ставиться до виїзду, одержує від Уряду Праці одноразову допомогу в сумі 50.— зол. Ця допомога буде виплачена зараз після виїзду до Німеччини робітника (-ниці) до рук якоїсь особи з рідні, яку він (вона) подасть. На бажання може та сума бути зложена до якоїсь з ощадностевих кас в Ґ. Г.

Робітники (-иці), що у визначеному на виїзд дні не прибудуть на означене місце, не можуть мати претенсій до цієї допомоги.

Є випадки, що зголошені до УСБ (Бавдінсту) одержали візвання на роботи до Німеччини. УДК і Делегатури повинні негайно дати таке вияснення: Усі ті, які добровільно зголосилися до таборів праці УСБ, звертають свої карти покликання на виїзд на роботи до Німеччини в тих Урядах Праці (Арбайтсамтах), від яких вони ці карти покликання одержали, вияснюючи, що вони зголосилися вже до таборів праці УСБ (подаємо це вияснення на основі інформації Відділу Праці при Шефі Дістрікту). Проводи УДК повинні ці справи узгіднити та вияснити з керманичами Урядів Праці, які в найближчому часі дістануть відповідні інструкції.

——o——

ПІСЛЯ ДВОКРАТНОЇ АТАКИ АНҐЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ ПІШЛИ НА ДНО

НЮ-ЙОРК, 18. III. — Американська аґенція „Есошіейтид Прес" подає звіт керманича лондонської філії пресового бюра „Кенедіен Прес" Робертсона про те, як він вертався з Анґлії до Канади в одному британському транспорті під охороною. Підчас тієї подорожі він мав нагоду віч-на-віч переконатися про силу знищення німецьких підводних човнів.

Британський транспорт під охороною — каже Робертсон — двічі заатакували й кілька кораблів пішло на дно. Першу атаку перевели у досвіта, вона закінчилася знищенням найбільшого корабля з конвойованого транспорту. Крім того тоді знищили один корабель-цистерну й два товарові кораблі. Це все сталося, заки охоронні воєнні кораблі почали якунебудь оборонну акцію. Опісля прийшла друга атака й тоді поцілили найменше два кораблі з того морського транспорту.

— ІРЛЯНДСЬКИЙ міністр оборони Елкен виїхав до Америки, щоб перевірити можливість закупу зброї та інших необхідних для Ірляндії товарів.

— РУЗВЕЛТ задумує завести в Злучених Державах винятковий стан.

— *АНҐЛІЯ має перенести свою школу старшин* ґенерального штабу до Канади.

— БРИТІЙСЬКА адміраліція повідомила про затоплення помічного воєнного корабля „Менисті", містоти 5.360 тон.

З голосів преси

Все по старому

„Франкфуртер Цтг" в кореспонденції з Ню-Йорку описує перші посунення Рузвелта після ухвалення американськими законодатними палатами закону про допомогу Анґлії. Кореспондент стверджує, що після великого напруження у звязку з ухвалюванням цього закону, громадянство відітхнуло тепер неначе після якогось великого іспиту.

»Оглядаєтеся довкруги і бачите, що на ділі все осталося по старому. У наглядному стремлінні, щоби на довший час зберегти собі вільну руку, Рузвелт (спіраючися на згаданому законі — Ред.) зажадав негайно несподівано велику суму, а саме 7 міліярдів долярів! І з цього має піти: поверх два міліярди на летунський матеріял, 1 міліярд 300 мільйонів на артилерію, 1 міліярд 300 міл. на всяке аґрарне і промислове добро, 368 мільйонів на повзи, панцирні авта і т. п., 629 мільйонів на кораблі, 260 міл. на дозброєння, 752 міл. на продукційні вартості, 250 мільйонів на репарації, експерименти, адміністрацію і т. д., і т. д. З приводу цих міліярдів починається ще раз наново ціла конґресова процедура, але пройде вона очевидно у куди скорішому темпі.

Покищо слід згадати тільки про один практичний осяг допомогового закону, а саме кредитову повновласть для президента у висоті 1 міліярда 300 мільйонів долярів. На цю суму може Рузвелт віддати всякого воєнного матеріялу тепер, або в майбутньому державам, яким Америка обіцяла допомогу. Ці матеріяли можна буде взяти або зі запасів американської армії, або покриваючи кошти зроблених уже передше замовлень. Рішення Рузвелта у цій справі є закрите тайною і саме ця тайна є його дуже зручним посуненням. Справу: які менші, чи більші воєнні кораблі має Америка відступити Анґлії, відтягли урядові кола все з обсягу публичної дискусії попросту тому, щоби світ не дізнався скільки і як мало на ділі може Америка *покищо взагалі відступати* зі своїх збройних ефективів навіть при своїй найкращій волі«.

Що торкається психольоґічного впливу закону про допомогу Анґлії, кореспондент твердить, що в инших, важливих політично для Злучених Держав країнах, — як у південній Америці та сх. Азії — він ніякий.

»Навпаки, з південної Америки повідомляють, що успіхи Німеччини на Балкані та у морській війні — змінили там настрої в користь держав оси. Речник всеамериканської збройної співпраці в американській пресі Вайт Айрос, мусів таки признати у кореспонденції з Буенос Айрес для «Ню-Йорк Таймс», що південно-американські держави хочуть отверто за всяку ціну втриматись здалеку від війни. В урядових колах цих держав усе більше відзначується тенденція не прилучатися в ніякому разі до війни, коли б встрягнули у неї Злучені Держави. Очевидно, коли б прийшло до европейського нападу на південно-американську землю, то мабуть більшість із них обєдналася б для її оборони, але це дуже сумнівне такий напад на Злучені Держави, потягнув би південно-американські держави у війну«.

Що торкається настроїв Злучених Держав супроти Східньої Азії, то й тут не краще мають ся справи. Ще перед тижнем говорили тут, що Матсуока не посміє поїхати до Берліна, дізнавшись, що такий крок викличе невдоволення Америки. В міжчасі ця подорож почалась і американцям приходиться вислухати від аґенції «Домеї», що Матсуока думав над становищем Америки, заки виїхав, але прийшов до висновку, що і так нічого це не змінить у політиці Злучених Держав«.

——o——

Новинки

КАЛЄНДАР

БЕРЕЗЕНЬ

19. Середа — 42 м. в Аморії.
20. Четвер — свмч. в Херс.

— ВСІМ ТИМ, що перебувають у Німеччині, Словаччині, Протектораті, т. зн. поза межами Ґен. Ґубернаторства, і просять, щоби вислати їм книжки за післяплатою, подаємо оцим до відома, що за післяплатою поза межі Ґен. Ґубернаторства посилок пошта не приймає, тому таких післяплатних посилок висилати не можемо. — Висилаємо книжки тільки за попереднім надісланням належитості.

„Українське Видавництво".

— УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СТУД. Т-ВА „БАТУРИН" у Мінхені просить доповнити інформації про студії в Мінхені в „Кр. Вістях" ч. 58 одною точкою, а саме, що до прохання про прийняття на високі школи треба долучити 3 світлини. Це торкається також і подань про прийняття на високі школи в інших містах Великонімеччини.

— АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА В КРАКОВІ. У вчорашній оцінці про виконавців хорових продукцій закралася немила коректорська похибка, а саме: в хорі, крім дир. І. Коцура (І. тенор), співали ще сольові партії пп. Літинський Волод. (II. тенор), Рубчак Зенон (І. бас) і Прокопович Любомир (II. бас).

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): УОТ, Могильниця 10, УДК-Перемишль, за січень 1941 р. 96.85, Громада Бабичі 99.80, Щирба Іван 4, д-р Іван Сховаль 2, Давидович Іванна й Микола Дратів 4, Збірка між учнями української державної гімназії в Ярославі 36, Задума Степан 5, д-р Жук Семен, Диків Старий 35, Кулицький Омелян, Диків Старий 10, Максимяк Дмитро 5, м-р Заяць Володимир 100 і кличе на таку саму суму: Василя Бзділя — ман. склеп, Богдана Городиського (склад заліза), Петра Іваша, Григорія Назаркевича, інж. Преторіюса і дир. Андрія Ференца, всіх у Ярославі.

— ЗМОТОРИЗОВАНІ ЦЕРКВИ В НІМЕЧЧИНІ. Німецькі католики мають 38 змоторизованих каплиць. Це малі престоли в самоходах, які виїздять там, де немає церков. В Баварії є 5 таких змоторизованих церков. В найближчому часі мають побудувати ще 10 таких самоходів-церков для душпастирської праці серед війська. Священики переважно покінчили шоферські курси й самі проваджять ці самоходи-церкви.

— НАУКУ німецької мови ввели в американських старшинських школах. Ґен. майор Ричардсон пояснив цей розпорядок тим, що більша частина новітньої військової літератури появилася в німецькій мові.

— ЗАТОНУВ норвезький корабель „Сольферіно" містоти 2.580 тон, що плив з Америки під анґлійським прапором.

— НА ЧОРНОМУ МОРІ відбувається зовсім нормальна мореплавба. В Констанці стоїть тепер 6 совітських пароплавів, що вантажать дошки для СССР. Два болгарські кораблі-цистерни набирають нафту для СССР. 4 турецькі кораблі, що привезли кольоніяльні товари, вантажать румунські товари для Туреччини. Два совітські пароплави прибули зі збіжжям для Німеччини.

„УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА БАТЬКІВЩИНІ" ДО ВІДОМА УКРАЇНЦЯМ У НІМЕЧЧИНІ.

Багато молоді, яка перебуває на роботах у Німеччині, звертається з запитами до Українського Центр. Комітету в справі вступлення до „Української Служби Батьківщині".

УЦК подає всім зацікавленим до відома, що поворот з Німеччини до Ґенерал-Губернаторства і вступлення до „Української Служби Батьківщині", неактуальні.

Розпорядок щодо добровільного, чи примусового вступлення до „Української Служби Батьківщині" відноситься тільки до населення, яке тепер находиться на терені Ґенерал-Губернаторства.

Керманич Відділу Опіки над Молоддю та Родиною при УЦК.

Звіт з дотеперішньої діяльности Комісії Допомоги Українському Студентству (КоДУС) при УЦК в Кракові

Продовж свого історичного розвитку та свого національного відродження, зорганізував український нарід багато поважних установ та уфундував фонди, які в меншій, чи більшій мірі посунули нарід вперід у його змаганнях.

Одним з таких великих діл в рамах нашої теперішньої дійсности є творення Допомогового Фонду Українському Студентству. Комісія Допомоги Українському Студентству, що повстала при УЦК в Кракові в листопаді 1940 р., взяла на себе обовязок опіки над цими кадрами молоді, що мають заняти чолові пости в нашій суспільності. Комісія розгортає часто харитативну працю в двох напрямах: моральному (інформації, порадня щодо вибору звання, поміч при виготовленні подань, леґалізація документів, інтервенції) та матеріяльному: стипендії та одноразові допомоги.

На голову першої вужчої Допомогової Комісії покликав Провідник УЦК дня 27. XI. 1940 р. о. д-ра **Івана Гриньоха**, опікуна нашого студентства у Львові, що надало акції відразу ріст та розмах. Дальші члени Комісії уконституовались так: п-ні **Рижевська Анна**, реф. імпрез та збірок, дир. **Мицик Роман**, з уряду фінансовий керманич УЦК, **Палідович Михайло**, голова Студентської Секції, **Мельник Петро** — як заступник голови та секретар. Референтуру пропаґанди перебрав голова Комісії ДУС. Вслід за тим покликано до життя Комісії ДУС при УДК та в терені, які формуються та посередничать у збиранні датків, пересилання їх до централі та організування імпрез на ціль ДУС. Водночас повстала Референтура Допомоги Українському Студентству при Централі УНО в Берліні, що діє на терені Німеччини й Референтура Доп. Фонду У. С. при Заступництві УНО в Празі, що діє на терені Протекторату. Вужча Комісія при УЦК в Кракові поставила пропаґандивну сторінку відразу на властиві рейки. Письменні та устні порозуміння з чоловими громадянами, кілька перших засідань, відозви й заклики в пресі, одна поїздка в терен і вже з кінцем листопада почали напливати датки. Свідоміше громадянство поставилось до цієї справи зі зрозумінням та активно. Жертвенність нашого громадянства на рідно-шкільні цілі на терені бувшої Польщі знаходить тепер свою аналоґію в жертвенности на Фонд Допомоги Українському Студентству.

До дня 15. III. 1941 р. зібрано всего **53.681 зол. 28 сот.**, в тому міститься вже даток Суспільної Опіки УЦК 20.000 зол., так, що ціле українське громадянство Ген. Ґубернаторства зложило лиш 33.681 зол. 28 сот. від 1. грудня 1940 р. до 15. березня 1941. Ще дуже мала частина нашого громадянства є свідома свого обовязку. Ще поодинокі особи, а то й установи та підприємства, стоять збоку, незаінтересовані якслід у нашій розпочатій акції. Знову ж датки деяких громадян є дуже непропорціональні до їх матеріяльної спроможности.

На біжучий триместр Комісія ДУС признала 34-ом студентам стипендії, та 3 одноразові допомоги. При тім брала під увагу життєву стопу даного наукового осередка. На Берлін признано стипендію у висоті 130 РМ., на Відень і Грац 110 РМ., на Прагу 80 РМ. Всі інші осередки 100 РМ.

Признано стипендії на біжучий триместр студій (січень, лютий, березень 1941 р.) таким студентам (-ткам): Безхлібник Василь, Берлін, повна стипендія, Бучко Володимир, Відень, повн. ст., Вергун Іван, Люен, повн. ст., Винницький Ярослав, Берлін, повна ст., Гавриляк Роман, Берлін, половина стип., Гадзевич Люба, Берлін, повн. ст., Герасимович Анна, Берлін, повн. ст., Глинка Роман, Прага, пол. ст., Демчук Микола, Люен, повн. ст., Качор Володимир, Берлін, повн. ст., Левицький Волод., Берлін, повн. ст., Лібера Мирослав, Дармштадт, повн. ст., Лівша Микола, Берлін, 50 РМ., Лоґуш Омелян (не виїхав ніде на студії), Малецький Володимир, Відень, повн. ст., Марунчак Михайло, Прага, повн. ст., Марчак Василь, Ґрац, повн. ст., Матіяш Василь, Берлін, повн. ст., Мельник Петро, Відень, повн. ст., Новосад Роман, Відень, повн. ст., Ортинський Любомир, Відень, повн. ст., Палідович Михайло, Відень, повн. ст., Поліщук Петро, Берлін, повн. ст., Попель Лев, Відень, повн. ст., Процюк Володимир, Ґрац, повн. ст., Романюк Іван, Данціґ, половина ст., Рудко Василь, Берлін, повн. ст., Салдит Михайло, Відень, повн. ст., Фроляк Ольга, Відень, повн. ст., Черовський Микола, Ґрац, повн. ст., Шухевич Іван, Берлін, повн. ст., Халупінка Роман, Відень, повн. ст., Яремович Олександер, Прага, половина стип., Охримович Маркіян, Відень, повна ст.

Оцим студентам признано одноразові допомоги: Кушніренко Микола, Прага, 150 РМ., Корінь Володимир, Данціґ, 150 РМ., Гудим Петро, Відень, 100 РМ.

Всіх стипендій признано на суму **9.950 РМ**, а одноразових допомог **400 РМ. Разом 10.350 РМ.**

Кількох студентів, яким признано стипендію, не зголосилось по них, бо здержались від студій. Їх стипендії будуть перенесені на черговий триместр, чи семестр, або признані іншим петентам.

При розгляді прохань Комісія ДУС кермувалася такими мотивами:

1. Суспільно-громадянська праця кандидата,
2. Як далеко заавансований у студіях,
3. Пильність на основі свідоцтв про дотеперішні студії,
4. Який вибрав фах, виходячи з цього заложення, що слід вибирати ці фахи, яких нам найбільше треба та які мають загально-суспільний характер,
5. Матеріяльні обставини, чи має тут родину або кревних, що були б у спроможности удержати його на студіях.

Зазначується, що на будуче Комісія при признаванні буде брати під увагу такі самі моменти. Стипендисти підписують зобовязання працювати по скінченні студій серед українського суспільства та для нього віддати своє набуте знання; по одержанні платного становища, виплачену їм суму звернути тій установі, що буде в тому часі вести акцію допомоги українському студентству, так, що стипендії фактично є зворотними позичками.

*

Перед нами 110 нових прохань про стипендії. 110 молодих людей звернулося до нас, — а властиво до Вас усіх, що читаєте ці рядки, — з проханням допомоги. Багато з них є на укінченні студій, багато в половині студій, а решта абітурієнти. Не продовжуючи студій, утратять те, що набули. Тож, поки в них ще порив і запал до науки, даймо змогу їм стати повними людьми. Коли ми живемо в Ґенерал-Ґубернаторстві зорґанізованим життям, то маємо з цього певні права та обовязки. Одним із найперших обовязків є священний обовязок заопікуватися студентами. Це обовязок, за який уся спільнота й поодинокі громадяни несуть відповідальність і здадуть звіт перед наступним поколінням.

Віримо, що жертвенність громадянства на таку високу ціль зросте многократно. Нехай ці початки нашої праці перетворяться в монументальне діло історичного значіння, та нехай це буде ще один доказ національної та політичної зрілости нашого народу.

Комісія Допомоги Українському Студентству при УЦК в Кракові

Дальші втрати англійського летунства

РИМ, 18. III. — Головне Командування Італійських Збройних Сил подає:

На грецькому фронті нормальні стежні й артилерійські дії.

Італійські літаки обкинули ворожі війська розривними бомбами. Англійські літаки заатакували одну італійську летунську базу. Італійські ловецькі літаки, що негайно почали атакувати, зістрілили один літак типу Уелингтон.

Німецькі ловецькі літаки зістрілили підчас боєвих дій над Мальтою один ворожий літак типу Гюрикен.

У Північній Африці німецькі літаки заатакували ряд вантажникових парків.

У Східній Африці наново розгорілися бо у районі Керену. Ворог продовжував свої атаки. Італійці їх усюди відбили.

Підчас ворожого налету на Діредаву, про що повідомляв военний комунікат з неділі, італійські ловецькі літаки зістрілили два ворожі літаки. Два інші літаки зістрілили італійці біля Керену.

Нічцю на 15. III. англійський торпедолітак сторпедував у присталі Вальони шпитальний корабель, що його приготовляли для перевозу ранених. Матеріяльні втрати дуже малі.

——o——

Широкий відгомін промови канцлєра Гітлєра

БЕРЛІН, 18. III. — Промова канц. Гітлера з нагоди „Свята Героїв" відбилася голосним відгомоном у цілій світовій пресі. Сердечні коментарі помістила італійська преса, як держави, заприязненої з Німеччиною. Зокрема італійська преса підкреслює вислови глибокої пошани канц. Гітлера супроти німецьких та італійських поляглих героїв. Римська преса пригадує, що минулого року канц. Гітлер висловив подібні пророчі слова перед початком великої німецької офензиви на півночі й заході, як тепер. Щоденник „Месаджеро" пише: Нема ніякого сумніву, що Англія буде переможена й ніяка держава в світі не зможе протиставитися цій найбільшій у світі перемозі. З великим вдоволенням підкреслюють у Римі ті уступи промови, в яких канц. Гітлер ствердив, що в зимі впало на італійців завдання спинювати англійські атаки й що теперішня німецька армія візьме зі свого боку участь у великих спільних завданнях.

БІЛГОРОД, 18. III. — Югославянська преса висуває на перше місце слова канц. Гітлєра, що в 1941 р. Німеччина докінчить з холодним рішенням і міцною постановою те, що сталося в 1940 р. У політичних колах Білгороду підкреслюють, що тим разом зі слів канц. Гітлера пробивається рішуча певність перемоги в ще більшій мірі, ніж у попередніх промовах і що ті слова переконали не лише німецький нарід, але й закордонні держави. Зрештою світ призвичаївся вже до того, що канц. Гітлер приступає завжди з блискавичною швидкістю по словах до діл.

КОПЕНГАҐА, 18. III. — Часопис „Політікен" підкреслює, що ніяка сила у світі не може змінити висліду цієї війни. Інші часописи, як „Націонал-Тідінде" і „Берлінґске Тідінде" підкреслюють, що німецька армія візьме знову на свої плечі тягар англійського наступу й пригадують одночасно слова канц. Гітлера: „Ми виступаємо, щоб докінчити те, що започатковано в 1940 р.".

ШТОКГОЛЬМ, 18. III. — „Не вільно не доцінювати могутности Німеччини. Англія впаде" — таке твердження висуває один із шведських щоденників, який подібно як і всі північно-европейські щоденники широко розписується про промову канцлера Гітлера.

ПАРИЖ, 18. III. — Промова канц. Гітлера зробила дуже сильне враження у Франції. Вся французька преса, зокрема великі паризькі щоденники, подали обширні уступи з промови канц. Гітлера, підкреслюючи суттєві місця.

НЮ-ЙОРК, 18. III. — Також за океаном дуже велике зацікавлення промовою канц. Гітлера. В Ню-Йорку подали промову дуже подрібно й у сензаційній формі. Преса підкреслює в кореспонденціях з Берліна, що „ніяка допомога з якоїбудь частини світа не може змінити висліду війни".

В Арґентині передавали промову канц. Гітлера радіовисильні. Крім того преса подала обширні уступи з берлінського свята.

ПОЛ. МАРШАЛ ЛІШТ У ЦАРЯ БОРИСА.

СОФІЯ, 18. III. — Цар Борис III. видав у своїй сільській посілості Врана бенкет на честь ґенерал-фельдмаршала Ліштa та старшин з його оточення. У гостині взяли участь: цариця, царська родина в особах князя Кирила й княжни Евдокії, голова ради міністрів проф. Філов, військовий міністр Даскалов, німецький посол у Софії барон Ріхтгофен, німецькі військові аташе та члени царського двору.

——o——

— **КАТАСТРОФАЛЬНА ПОЖЕЖА В АМЕРИЦІ.** В Герисбургу в Пенсилвенії вибухла пожежа в магазині самоходових опон. Дві особи живцем згоріли, 9 було важко поранених.

— **900 АНГЛІЙСЬКИХ** фабрик панчіх припинить свою працю, бо робітників приділили до фабрик военного промислу.

— **АМЕРИКАНСЬКИЙ** військовий літак впав на землю й розбився в Каліфорнії. Погибли 2 летуни.

— **ПІД ЗАМІТОМ ШПИГУНСТВА** арештували в Берліні американського журналіста Ріхарда Оттелета.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. ...
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79